

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar SOU 2025:6 Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret

Er beteckning: Fö2025/00151.

Länsstyrelsen Västmanland yttrar sig över betänkande Plikten kallar!

En moden personalförsörjning av det civila försvaret SOU 2025:6.

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västmanland delar och stödjer förslagets grundsyfte, slutsatser och föreslagna åtgärder i stort.

Länsstyrelsen har dock synpunkter på att ändra terminologin krigsplacering samt det praktiska utförandet av placering i krigsorganisation. Utredningens förslag kan leda till att den gemensamma uppfattningen, om hur totalförsvaret kan ta personal i anspråk, inte längre kommer vara gemensam bland myndigheter och andra aktörer.

Genom tydligare vägledning och instruktioner rörande förberedande arbete med krigsplacering, kan skillnaden i att krigsplaceras utifrån anställningsavtal eller utifrån lagen om totalförsvarsplikt, förtydligas.

Länsstyrelsen har följande synpunkter på utredningens förslag

Krigsplacering, beredskapsregistrering och krigsorganisation

Länsstyrelsen instämmer inte i utredningens förslag om att ändra terminologin gällande krigsplaceringar och det praktiska utförandet av placering i krigsorganisation¹. Länsstyrelsen anser att förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap i sin nuvarande

¹ Förslag kring detta lyfts bland annat i avsnitt 1.19 *Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap*, 19.2 *Behov av en tydligare terminologi*, 19.3.1 *Endast de som inte tillhör den ordinarie personalen bör beredskapsregistreras* och 19.5.2 *Planerad bemannad krigsorganisation*.

lydelse ger en tydlig grund för att krigsplacera personal med stöd av anställningsavtalet. Beskrivningen i förordningen har skapat en gemensam uppfattning bland myndigheter och andra offentliga aktörer om hur personal kan ianspråkta för totalförsvaret. Med utredningens förslag riskerar den gemensamma uppfattningen och arbetsprocessen som finns idag avseende denna fråga att gå förlorad.

Att förtydliga skillnaden mellan en krigsplacering med anställningsavtalet som grund eller krigsplacering utifrån lagen om totalförsvarsplikt och den rättsliga och faktiska innebörden anser länsstyrelsen i stället bör göras genom exempelvis tydligare vägledningar och instruktioner för det förberedande arbetet med krigsplaceringar.

Många aktörer har redan kommit långt med att krigsplacera personal. Det är ett stort arbete som lagts ner och det skulle skapa ett omfattande merarbete att i efterhand avregistrera personer samt skapa nya processer, informationsmaterial och kommunikation kring personalens roll vid höjd beredskap samt nya rutiner för disponibilitetskontroller.

Utredningen förslår att personalens uppgifter vid höjd beredskap ska tydliggöras genom placering i krigsorganisationen i stället för att som nu krigsplacera personal. Utredningen redovisar dock inte vad som avses med en bemannad krigsorganisation; vilken detaljnivå i bemanningsplaneringen som krävs eller vad en krigsorganisation innebär rent juridiskt och organisatoriskt. Detta riskerar att resultera i att aktörer gör egna tolkningar och planerar utifrån det, vilket i sin tur kan resultera i att man frångår den nuvarande gemensamma arbetsprocessen med krigsplacering.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Johan Sterte med t.f. försvarsdirektör Joacim Rydmark samt HR-chef Paul Fogelberg som föredragande. I beredningen har även vikarierande länsråd Stefan Renlund medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

